

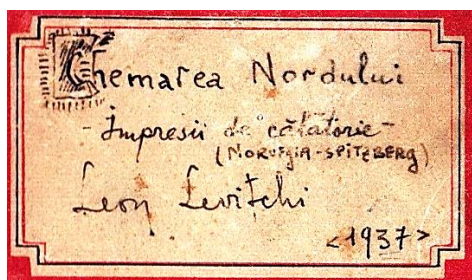
Leon Levițchi – Archive

4.

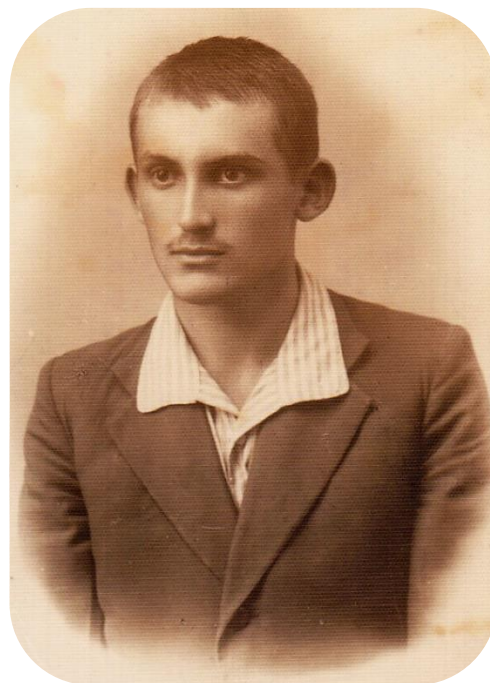
Chemarea Nordului

Impresii de călătorie (Norvegia-Spitzberg)

1937

Ediție
facsimil
Volumul
1

Editat de

C. George Sandulescu

și

Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

vineri 23 februarie 2018

Comunicat de Presă

Ediție online

Contemporary Literature Press,

sub auspiciile următoarelor foruri: **Universitatea din București, The British Council, Institutul Cultural Român și Uniunea Scriitorilor din România**

Anunță publicarea volumului

Leon Levițchi – Archive (LLA)

LLA 4

Chemarea Nordului

Impresii de călătorie (Norvegia-Spitzberg)

1937

Ediție facsimil în 2 volume

Editat de C. George Sandulescu și Lidia Vianu

Anul acesta se împlinesc 100 de ani bătuți pe muchie de la nașterea Profesorului de limbă și literatură engleză Leon D. Levițchi. ESTE CENTENARUL LEVIȚCHI.

*

Ce este Anglistica? Este pur și simplu absolut tot ce se leagă nu numai de limba, ci și de literatura engleză, în timp și spațiu (în timp, de la Beowulf la Harold Pinter, iar, în spațiu, de la gramatica substantivului până la lexicografie).

Ca să fii anglist adevărat, trebuie să cunoști bine nu numai literatura, ci și limba – structura limbii. Să ne gândim acum la cei care l-au precedat pe Leon D. Levițchi la conducerea științifică reală a Catedrei. Nu au fost decât trei: Dragoș Protopopescu, Ana Cartianu și Klinka – după spusele studenților, născut la Calcutta. Cum se face că niciunul dintre ei nu avea cuonștițe de structura limbii? În plus, erau toți trei specializați în porțiuni ale anglisticii: Dragoș Protopopescu – în franțuzisme, Ana Cartianu – în

literatura secolului al XIXlea, iar Klinka era un foarte bun traducător, dar numai din română în engleză. Important este de subliniat aici că Profesorul Levițchi acoperea în detaliu întreaga arie a anglisticii în sensul german al cuvântului. Aceasta este rațiunea pentru care el singur a fost deschizător de drumuri. Iată de ce el rămâne singurul și cel mai important dintre toți.

*

Nu ușor, ba chiar cu greu, reușim în sfârșit să publicăm o serie de documente private ale remarcabilului anglist mort tânăr pentru un intelectual, la numai 70 de ani (1918-1991), chiar când pusese tocul jos – terminând ultimul dicționar pe care ajunsese să-l mai scrie.

Nu avem nevoie să facem o prezentare a Profesorului Leon Levițchi, fiu într-o serie neîntreruptă de 17 preoți. Poate am avea material de publicat de zece ori mai mult decât reușim.

Să ne ajute Dumnezeu să publicăm cât mai mult, cu scopul de a întregi complexa sa personalitate. Mulțumim din inimă familiei Levițchi pentru ajutorul dat, și urăm spor cititorilor acestor stranii documente.

C. George Sandulescu

Leon Levițchi – Archive (LLA)

LLA 1	Leon D. Levițchi (1918-1991)	4 decembrie 2013	http://editura.mttlc.ro//lla-1-leon-levitchi.html
LLA 2	Ironia lui Byron. <i>Teza mea de licență.</i> 1941.	2 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-2-ironia-byron-teza-licenta.html
LLA 3	O întâmplare cu țigani 1955	16 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-3-o-intamplare-cu-tigani.html
LLA 4	Chemarea Nordului 1937	23 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-4-chemarea-nordului.html

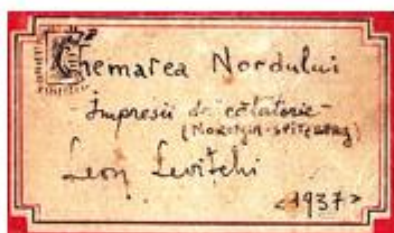
Leon Levițchi – Archive

4.

Chemarea Nordului

Impresii de călătorie (Norvegia-Spitzberg)

1937

Ediție
facsimil
Volumul
1

Editat de
C. George Sandulescu
și
Lidia Vianu

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

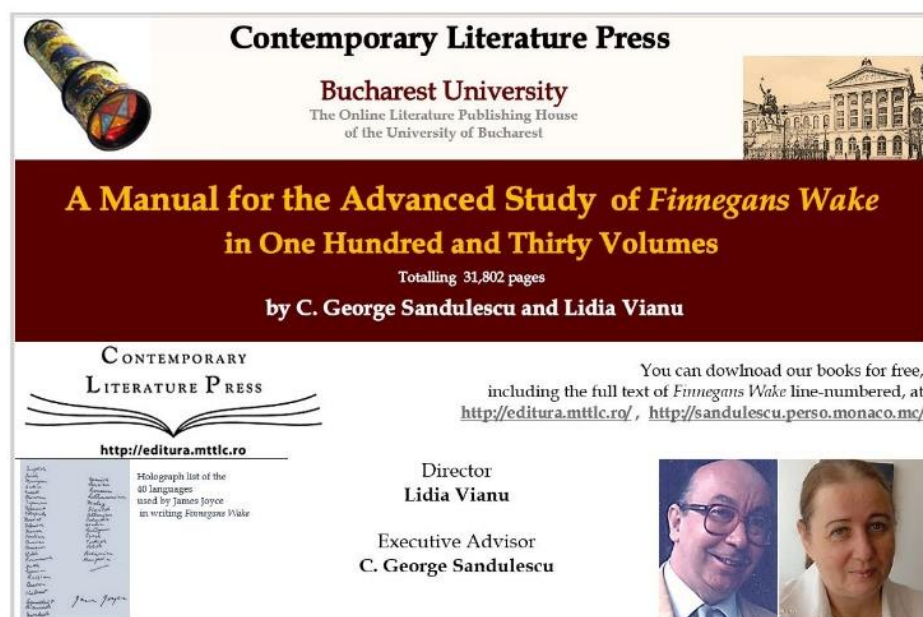
ISBN 978-606-760-138-1

© L. Levițchi

Copertă, redactare și tehnoredactare
Lidia Vianu

Postare: Cristian Vîjea

Imaginile de pe copertă: Leon Levițchi. Titlul, olograf.

Leon Levițchi – Archive

4.

Chemarea Nordului

Impresii de călătorie (Norvegia-Spitzberg)

1937

Ediție facsimil

Volumul 1

Editat de

C. George Sandulescu

și

Lidia Vianu

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levițchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

1

Descriere Manuscris

Leon D. Levițchi

Chemarea Nordului

Impresii de călătorie

(Norvegia – Spitzberg)

1937.

Caiet dictando cartonat.

Coperți cenușii în ape.

Scris cu cerneală neagră și albastră.

Pagni scrise pe ambele fețe.

2/3 nescris

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

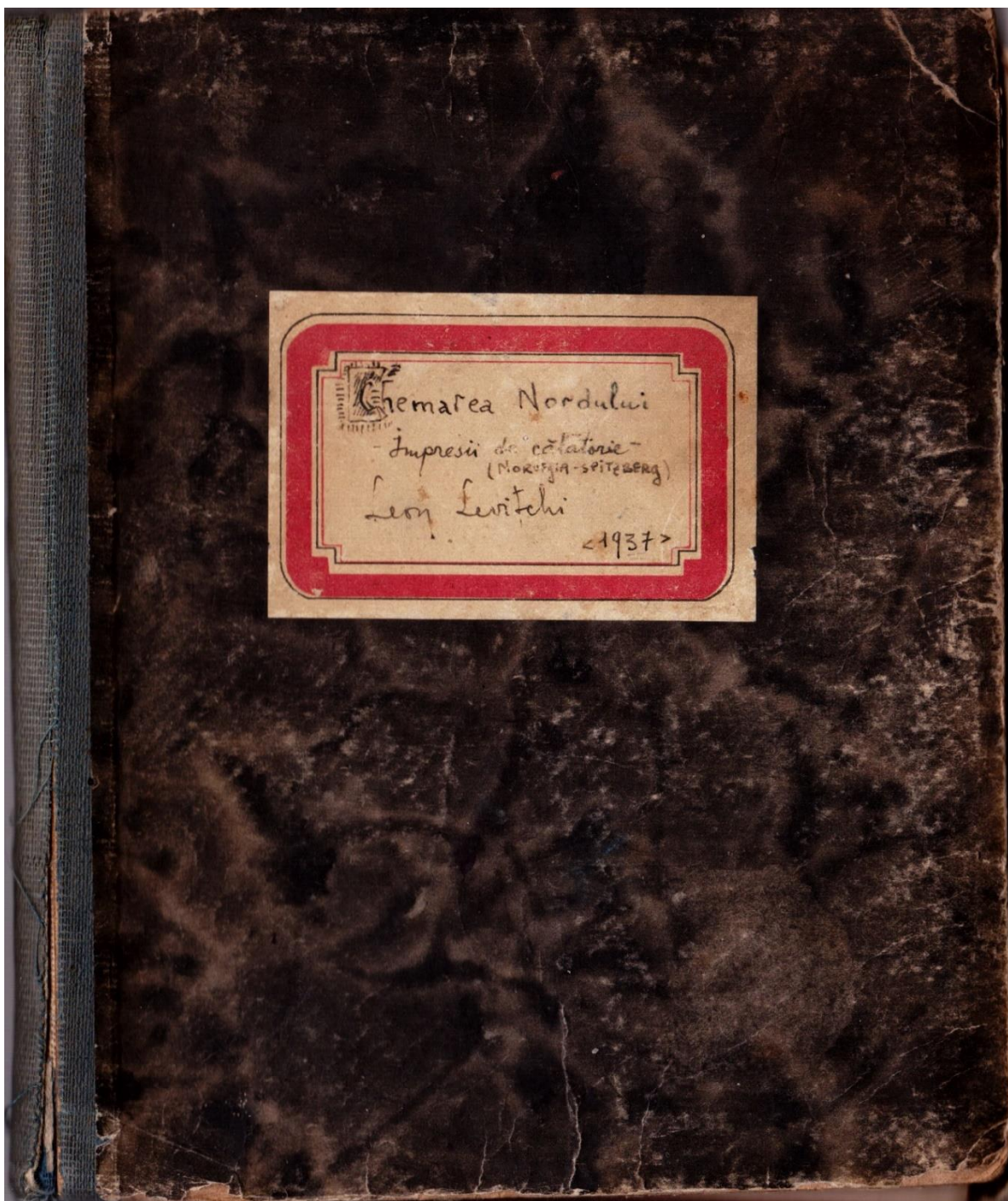
Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

2

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

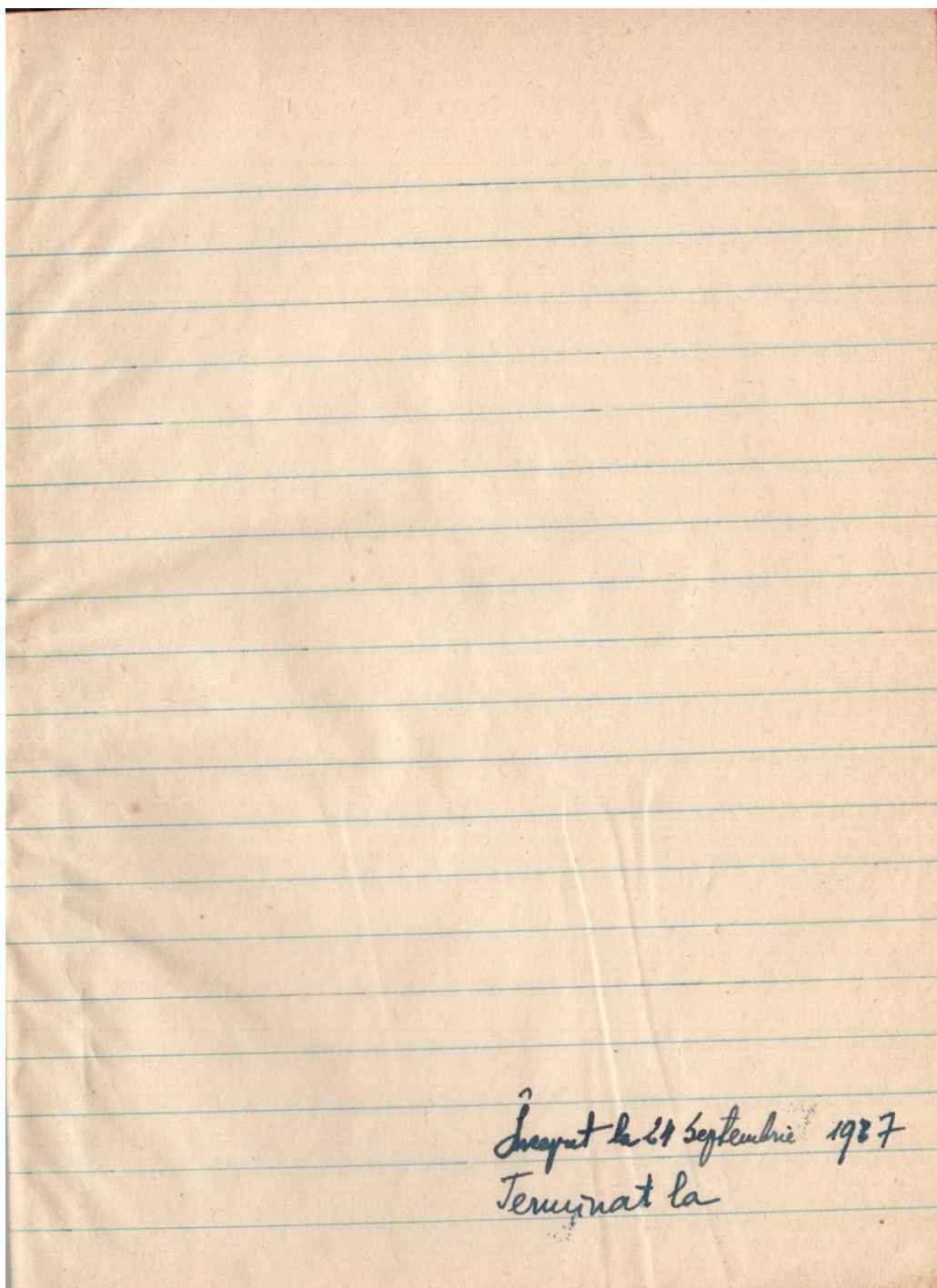
Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

3

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

4

*Notto: El me e egoist o, nu, fiordul,
Nici străinimet nu s'atrăstă ca marea:
Se el l-au potolit și muntele și fiordul
Fiordul nu curăște pământul ca*

În loc de prefată.

Streinului, oricare ar fi el -----

*..... Stiu bine că tu nu mă poți înțelege,
Streine, departe de sufletul meu!*

O! viața e crudă, ca orice lege:

Tu nu-ți poți schimba caracterul. Nici eu.

Ai alte dureri sau necazuri,

Nu esti hlămrădit din același aluat

Eu tind, poate, spre alte țărâmură,

Și merg înainte, c'acolo's chemat.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

5

Tu-ți știi, o, desigur, scopul în viață,
Și drumul, spinos sau stâncos ---
... Eu nu-mi știu menirea, nici soarta,
Nici calea în viață nu mi-o cunosc.

Și dacă suntem atât de departe,
Și fiecare ne-avem altă stea:
Crezi tu, c'am putea noi re-odată
Să fim înțeleși măcar în ceva?

Simțirea mi-e altă, iubirea și dănsa,
La Dumnezeu-l Xău nu mă'nchin,
Eu am un stăpân mare, feste fire,
Căminul doar eu i-apartin.

Și tu totuși, cu tot dinadinsul
Căetul de fată să-l păsoești?
În seama! Gândește-te bine, streine,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

6

C'apoi amarnic să nu te căești :

În slova din'muntru sunt lacrimi,
Și doruri, și palimi de foc,
O sete de viață nebună
Se prinde cu moartea într'un joc.

... De esti visător, tu, streine,
Și știu să versu lacrimi fierbinti
Când vezi o nemângăiată durere,
Și-ți place s'alini suferinți,

Deschide caetul, citește-l!

Citești doar în inima mea :

Frânturi de descrieri, sau versuri,
Sunt rupte de adreptul din ea.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

7

Nu-i slova ușoară, nici rima perfectă,
Nici născut stilul nu-i curgător,
Sunt fraze greoaie și versuri plătănide:
Întreecat e'ntregul decor.

Mi-am scris însă jalea și dorul
Așa cum le-am dus și trăit;
Brutal, negligent câteodată,
N'am scris decât cum am simțit.

----- S'apoi, să se știe odată:
N'am scris pentru nimeni, streine,
Nici pentru tine, nici pentru altul:
Am scris numai și doar pentru mine.

--- N'am scris pentru nimeni --- ba nu, n'am neptat,
Simțirea mea-i o ne'ntelesă lege,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

8

Dar poate vei fi, tu, streine,
Din cei ce sînt sau pot mă'ntelege...

Atât vreau, atât cer dela tine,
Dusman al meu, cu suflet închis,
Să mă pricepi: s'atîncea, amice,
Poți ști că pentru tine am scris.

...Nu-mi vei pricepe jalea din'mîntre?
Sau dorul nebm, dorul de moarte?
Nu fă să-mi mai sângere pana,
Închide caetul, s'aruncă-l deoparte.

Leon Levitchi

20 Septembrie 1937.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

9

Hamburg, 5 August 1937.

Plecarea.

Când „Monte Rosa” s'a desprins dela răm,
tăcută, stingheră, și conștientă de misiunea
grea ce i se încredințase de a ne duce prin
fiordurile Norvegiei și pe oceanul Arctic până
dincolo de Spitzberg, era lucru vădit că o
emoție ciudată, o emoție a despărțirii, a
fus stăpânire pe cei 1361 de călători căți ne
înbarcasem la Hamburg. Depe cheiu și de pe
„Überseebrücke” ni se via călătorie plăcută, s'en-
tindeau mâni prietenoase, lăllăiau batiste
albe, cernite, pe alburii, de tristetea
despărțirii.

Peste tot se simțea o atmosferă apăsătoare.
Chiar sirena vaporului nostru își chinuia

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

prea tănușos cele câteva smete răgușite,
pentru ca să dea o înfățișare mai veselă tabloului.

Apoi dacă ținem seama și de mohorâtele
clădiri hamburgheze, întinse de fum și
de vreme, de furnalele răzletite ce se ridică
strigătoare la cer ca niște brațe ce cântă
să cerșească îndurare, de macaralele și
uzinele în care simfonia fierului se cântă
în gamele cele mai minore cu putință, n'o
să fie greu să aducem în fața ochilor
noștri, deprinși cu zări albastre și infinități
nepătate de mână omenească, un tablou
fosforicit.

..... Așa a fost plecarea noastră din
Hamburg: tristă. Tristă pentru toată lumea
în afară de mine. Tristă pentru ceilalți
pentru că fiecare se despărțea de cineva.

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

11

de un frate sau de o soră, veselă pentru mine, fiindcă n'aveam pe nimeni în lume.....
Ce ne'nteleasă e și singurătatea de către cei care nu vor s'o'nteleagă! În leagănul ei îți plăsmuiești cele mai frumoase vise, nimic din ceea ce te'ncorporează nu există pentru tine; trăiești într'o lume de basme, sus, sus de tot, acolo unde se făuresc cele mai frumoase iluzii.

..... Eu n'aud nici forfota din preajma portului, nici îmbulzeala de lume de pe punte, nici șgomotul mașinilor vaporului, nici marșul brutal al fanfarei de pe bord, cântecul sinistru al despărțirii. Eu – adevărata mea personalitate –, sunt departe. Nimeni nu mă poate atinge, acolo unde mă află, și nici o putere din lume nu mă poate coborî fără voia mea în

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

12

sfera lucrurilor din jur. Doar estuarul Elbei, care prezintă maluri de o vegetație luxuriantă și variată, e în stare să întrerungă starea de visare în care m' a aruncat singurătatea.

Într'adevăr, Hamburgul a dispărut în zare, învâluit într'o păclă imensă de fum, lăsând loc unei câmpii împotolită pe alocuri de păduri sau livezi, și smălțată din când în când și de câteva căsuțe în stil german, nelipsind desigur nici câte-o moară de vânt cu 4 sau 6 aripi.

Ceva mai târziu, malurile se depărtează. Elba se lărgeste, desfăcându-și o parte din ape spre Cuxhaven, iar o altă spre Brunsbüttel. Noi rămânem credincioși albiei care ne înmânează cu grabire apelor cenușii ale mării Nordului.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

13

Marea Nordului!

În locul șesului de până acum, câmpia
nesfârșită a mării, liniștită, și schipind în
bătăia ultimelor raze ale soarelui ce stă
să apună.

.... Și atunci, când ochii nu mai știu
încotro să privească, cersind un punct
de sprijin în imensitatea ce-i învâluie
din toate părțile, gândurilor li se dă
iar frâu liber, să pătăcească în neștiere. De
data aceasta, ele se avântă pe meleaguri
cunoscute. Alătura de 28 ne cu tremul, cu
timpul lui. ... Ghica

[Fragment lipsă]

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

14

...Smyatín - Żaluzie, - Lwów - Tarnów -
Kraków - Katowice - Bentzen - Frankfurt-
Berlin ----. Nimic, nimic care să im-
presioneze. O depresivă sufletească de
scurtă durată, și atât. Singurătatea în
care mă complac acum, pe vapor, în
mijlocul acestei mări a Nordului, știe
să vorbească mai mult decât impresiile
trecute. O ajută acum și liniștea din
natură, și locul meu petras de pe punte,
și splendidul apus de soare în apele
mării.
... Iar noi mersem

[Fragment lipsă]

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

15

de noțiunea de tristete, nu va fi oare
pentru mine eliberarea de sub sclavajul
unui dor nefericit?

Soarele se mieș de noapte ... ghetarii...
Spitzbergul ... nu-mi vor deveni de-acu'-
înainte prietenii cei mai intimi?

... Dar vremea trece încet când stai cu
tine însuți de vorbă. Soarele își aruncă
deabia acum ultimele luciri deasupra
orizontului. Zărilor fiind să se întunece,
adierea de vânt de până acum încetează
cu totul, bolta se umple de scânciri
cındate de stele. Marea e descătusată de
robia zilei. E liberă, și sentimentală.

... Dar oare melodia ce valurile ei
se numără s'o solfegieze în această
splendidă seară de August, nu se areamăna
fără mult cu o melodie stranie pe

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

16

care am mai auzit-o cândva? – Cândva?
Anul trecut. Cântecul elegiac al Medi-
teranei. Cântecul ei trist, sfâșietor de
trist.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

17

6 August 1937.

Jurnal de bord.

„Monte Rosa” e un vapor cu un tonaj de 14.000 tone și aparține societății Hamburg-Südamerikanische-Dampfschiffahrts-Gesellschaft. Cam lung titlu, chiar pentru o societate. Mi-a dat mult de furcă până să-l știu pe din alară. Oricum, nu e ușor să-l ții minte.

Construit în 1931, vaporul nostru se bucură de o soliditate considerabilă și promite mult pentru viitor..... O remarca he care trebuie să o fac însă. chiar dela început, e abundența bărcilor de salvare, așezate pe ambele flancuri ale „Monte Rosei”.

Acestea sunt primele mele impresii când mă urc dimineața pe punte.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

18

deșteptat de sunetele mei trompete nemiloare,
însărcinată dea comandare cu trezirea
excursionistilor de ora $6\frac{1}{2}$, în fiecare zi---
Melodia e aranjată și pe cuvinte:

„Wacht auf Ihr Schläfer gross und klein,
Es wacht schon längst der Kapitän,
Er ruft Euch guten Morgen zu,
Wacht auf Ihr Schläfer aus der Ruh’!“

ceea ce ar cam suna într-o traducere mai
lătin poetică:

„Sculați-vă somnoroșilor, cu uic, cu mare,
Capitanul s'a sculat de mult, (vorba să fie!)
El vă cheamă să vă pica buna dimineață (parcă
ne-a mai pis-o cândva!!)

Sculați-vă trântorilor din somn!“

Desigur că sculatul nu este obligator... Doamne
hăgește! Dacă domii însă mai mult, riști
să pierzi ceaiul care se servește la 7. Și apoi!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

19

nu e mai practică, sare să se culci din nou,
întărit sufleteste, după dejun? Ceace și fac,
personal.

Mă resimt încă după călătoria oșitoare cu
trenul. Drept care, după un somn de 3 ore,
mă trezesc din nou pe la 10 $\frac{1}{2}$.

De altfel nici nu prea ai ce vedea în
afara vapoanelor. Marea se întinde nemilos
în toate direcțiile. Așa că cel mai folosit
murm ce-l poți face decamdata, e să
faci o primă cunoștință cu vaporul.

Eis și făcut. O iau dealungul cabinelor
de cl. I, dispuse pe o lungime de ore-0 100 m.
până ce dau de scări. Chiar în apropiere
se află: camera fotografului, Tumbüro
(birou pentru aflarea lucrurilor pierdute), Ober-
stewardbüro, și o hală de bere.

Scările conduc la un hall, din care

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

20

doi în sala de mâncare „Speisesaal”, unde
mulți dintre noi și-au depus dintru'nceput
cele mai frumoase speranțe... Plătinii e un
magazin de mărunțisuri.

Alte două scări te conduc la puntea a
III-a, unde se află și barul vaporului. Tot
aici e și sala de dans (jos mai e una),
linoleumul și biblioteca cu Schreibzimmer
(camera de scris).

În bar se petrece bine - dacă ai bani.
Pe-o dovedesc în destul numărul solizi, respirați
alene în fotolii, cu tradiționalele lor halbe
de bere în față. Nu se sinchisesc nici de
ora mesii care se apropie: berea are în-
tăietatea.

Se joacă șah, cărți. Îmi cânt și eu
un partener la șah, cu neamț. Mă'nteleg
cam greu cu dansul, mai mult prin

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

21

gesturi. Am un noroc providential: îi dau
7 partide la 1 (succesul însă mi-a fost
de scurtă durată: dătile viitoare m'a
bătut de m'a frânt).

Când mă pregătesc să ies spre balustrada,
ială și stewardul cu trompeta că ne și
poftesc la masă.

Și-acu', fiindcă am început să mă
rătăcesc pe panta aceasta a detaliilor
(plicticoase câte-odată, ca și trăirea lor
soate) să continui mai departe cu
scurta privire asupra traiului de pe bord
din această primă și de călătorie.

Masa se servește prompt, mănâncă. E
bucură gătita, foarte firotă chiar, mai ales
pentru noi românii (11, căți suntem pe bord)
obisnuiți cu mâncări superioare calitativ
și cantitativ. Menu-ul, de care, din

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

curiositate, îl dau în vileag, nu e fost
intocmit... în teorie:

Potage Minestra - Soupe à l'orge perlé et pommes

Roastbeef au jus

Pois et carottes - Pommes de terre nature

Crème au moka - Sauce vanille

Café

În practică nu s-a împăcat niciodată cu
teroria, lucru cert.

Pentru, însă, obișnuiți să mănânce și mai
prost, se năpustă cu nesat, decretând „wunder-
bar” (excelente) mâncărurile ce se servesc.

- Măcar haine de ne-ar da! exclamă un
Român năpăstuit, care nu se poate împăca
nicidecum cu chilla neagră ce-o are mainte
constituind întreaga patie pentru 3 feluri de
mâncare.

- Herr Ober! Herr Ober! Oberul se face într-o

meche, și nu se grăbește nici cât să ne
audă Xânguirile.

- Păi dacă o ducem așa și mai departe,
e trist de noi! adăogă unul.

- Ne-a "frăjit" ce mai vorbă! complectarea
un altul.

Când însă ni se pensesc prăjiturile, îi
"frăjim" noi pe ei.... cantitativ, bine'nteles.
"Istea ne plac, ne'mpăcam de minune cu
ele.

La 5 p.m. avem muzică simfonică în
sala barului. 20 de orchestranți, din mijlocul
cărora nu lipsește nici "Kakellmeisterul",
rotund ca un nepere și serios ca un can-
didat la bacalaureat.

Uvertura la "Wilhelm Tell" are multă
asprime într'însa, multă severitate germană
chiar, și "Dansul norvegian" al lui Grieg

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

24

e cântat prea puțin sentimental. În schimb potpourri-ul din „Lohengrin” al lui Wagner se remarcă printr-o execuție aleasă și exactă.

Concertul se termină curând, la șase, spre marele regret al multora dintre noi. Ies pe puntea exterioară.

Hară e marea. Cerul și marea. Infinit, amândouă. Se străduiesc să preia Skagge-Rack-ul în adevărata lui lumină. O întreagă pânză de păianjen se întinde peste ape: povestea soarelui ce-o țese de atâta vreme. E atât de plăcut să stai și s'o asculți! Să auzi basmul pe care marea nu se sinchisește să-l înfrumusețeze cu bogata ei fantazie închizând în fiecare strop de apă o frântură: ici un smaragd, colo un rubin, dincoace un

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

25

oală.

O tropcală cindată a cuprins vaporul.
Iar toată lumea e'n așteptarea unui
eveniment. Toate privirile sunt atintite
înspre NE. Sunt lămurit când 'aflu
dela un coleg de cabină că' ntr'o jumătate
de oră o să putem distinge în zare coastele
Norvegiei.....

Jată deci și o surpriză, dar o surpriză
plăcută.

Într'adevăr, pela orele 7, zarea prinde
să se'nchege în forme diverse. Infinitul o-
rizontului e stirbit de contururi nelămurite.
Acolo e țara Vikingilor, patrimoniul lor
de veacuri. Acolo e Norvegia. E un sentiment
nou acela care pune stăpânire pe mine,
tot atât de nelămurit ca și stâncile ce se
profilează în spe răsărit.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Cu cât înaintăm însă, ele se disting
mai bine, și odată cu aceasta, înimă
sucepe să-mi bată din ce în ce mai năvalnic
în piept.

Stânci golase, păsărite din valuri, deo-
camdată de o monotonie minitoare, iată
cum ne prezintă Norvegia cartea sa de
vizită. Aici e scrisă toată istoria ei și
totodată și secretul existenței dealmul
veacurilor. Vă'ncumetati să'ntelegeți Norvegia?
O' o'nfumtati? N'o să'nfumtati. Iată-o,
legnată și nepăsătoare, cu brate vâ-
joase de granit cum îmbrățișează o-
ceanul! Norvegia a'nfumtat natura, și
honte pe cel mai de tenut dintre elementele
sale: apa!

Degeaba se sparg cu furie valurile At-
lanticului de stâncile din țare, încetându-se

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

27

în spume albe; Norvegia e puternică, nemişcată de puterici. O străjuește și omul, și granitul, și timpul.

Se înserează.

Umbre fantastice, mohorâte, se cer din văpăduhuri peste luciul apei. E o tăcere înspăimântătoare în natură. Singură „Monte Rosa” se înclină să se confrunte liniștea, tăind cu îndăjire valurile dela prora, care se dau mânuioase la o parte, prefăcute într-o întindere nesfârșită de spumă.

Pe coastă, undeva departe de tot, încep să licărească faruri. Licuricii Norvegiei se ntrec unii pe alții în jocuri de lumină. Vaporul nostru, luminat à giorno, le pârșuie.

Drept care, o lumină abia

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

28

perceptibilă la' neput, se avântă într'un
continuu extaz de betie înspre noi, mășindu-
se treptat.

Într'un târziu, când e aproape de tot
de noi, ne lămurim: e barca pilotului
însărcinat să ne conducă vagonul prin
liordurile stancoase și atât de periculoase
pentru Navigație.

Steagul norvegian seamăa mult cu
cel al regatului britanic.

Un strigăt răgușit de sirena face
cunoscut întinșurilo că am pătruns
în apele norvegiene, și că de aici încolo
încep formalitățile vamale pe vapor.

Pe de altă parte, sunetul trompeter
stewardului: apelul călătorilor de a ne
prezentă la cină.

Și așa, a și trecut o zi din cele

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

29

24 câteșă avem de făcut în nedespărțita
tovărășie a oceanului.

Noaptea neapără, fără lună, care ne
îmbie la somn, s'a întins peste tot, ca
un liutoiu.

În cabina mea (Wohndeck B, Bett 5.....)
unde sîntem 80 persoane, se cam suferă
de insomnie: pe de-o parte din cauza
mașinilor vapoanelor, situate tocmai bine
dedesubtul nostru, pe de altă parte,
din cauza anghitoșei pasageri, unii
lunatici, alții cu simpatia obicină de
a urla noaptea și de a striga ne-
întrepuț „Hilfe!” (ajutor).

Comentariile, de prisos.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

7 August 1937.

Bergen. Bergen - Fina und zurück.

Astăzi fieroasa trompetă a stewardului își face de cap: ne trezește la orele 6, deci cu $\frac{1}{2}$ de oră mai devreme decât s'ar fi cuvenit. Suntem însă îndrăgostiți să-i dăm dreptate, pentru că la 7, după Frühstück (dejun) o să debarcăm la Bergen, al III-lea oraș important al Norvegiei, după Oslo și Trondjem.

Sirena urlă neîntremit. Când ies pe punte, aerul rece al dimineții e singur în măsură să mă trezească de-a binelea din starea de somnolență în care mă aflam, spre a-mi prezenta realitatea în adevărata ei culoare.

Si realitatea e ciudată ; foarte ciudată.
Vaporul pluteste încet lângă un
tărâm stâncos și abrupt. Căteva căsuțe
de lemn, clădite într-o formă extraordinar
de originală, străjuesc intrarea unui
port. În fund un oraș: Bergenul. În
zare, munti, munti albaștri, cenușii,
verzi, încălcați de o vegetatie colorată
în tonuri vii, prea vii poate pentru
ochii nostri.

De partea cealaltă, insule, cât vezi cu
ochii. Pământul se-a reprimit în matca
lui. În locul orizonturilor infinite de
eri, dealuri și munti de jur împrejur.

Încorăm la cheul german, iar debarcarea
se face imediat. Împărțiti în 2 grupe
de câte 100 de excursionisti, o parte
din noi vom pleca cu trenul, alții

cu mașina, spre Fna, localitate situată
în spre răsărit la re-o 30 Klm. de Bergen.
Bergenul îl vom vizita deci la înapoiere.

Iată-mă sunt în tren, într'un compartiment
de a III-a. Toate se petrec atât de repede!
Sunt într'un vagon de „IKKYE RAYKJARR” (ne-
luminători). De altfel „vagon”-ul e foarte comod,
avem la dispoziție chiar și apă de băut.
Pe neașteptate am și pornit.

Mai întâi încetitor, apoi ritul mai repede.
După cum se merge cu un tren de persoane.

Depe marginea de nord a țării, domni nău
razul. Il vedem întreg, cum se desfășoară
în fața ochilor noștri ca un film de
cinematograf. Un timel neprevăzut, a
cărui traversare durează fix 5 minute,
ne borează privirea. Si iar, după o scurtă
tracere în revistă a unui plăm norvegian,

ne' nălmudăm între două dealuri care
prezintă tablouri noi și variate, la
deschidere.

Nu ne-am înșelat.

Chai ales lângă stația Möbler, unde
avem ocazia să admirăm, întâmplător, un...
luminar de ceferiști (interesanti prin aceea
că sunt norvegieni), nativa indigenă
începe să-și desvâluie, una câte una, grațiile.

Lacuri nesfârșit de multe se'ncadrează
într'un decor splendid cu muntii din
jur, la poalele cărora își întind apele
verzii, de o culoare stranie și neobișnuită.
Reflexul cerului, după cum zic unii? Tot ce
se poate. Cerul e însă albastru iar
apa, un jad lichid, de smaragd.

Vegetația din freajă, vreau să zic
iarba și arbuștii, sunt iarăși de un

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

34

verde puțin comun, determinat poate de
zona climaterică, și de o anumită in-
fluență a razelor soarelui. La fiecare
jumătate de kilometru, câte-o lemnă
nowegiană, „gaard”uri stranii prin structura
lor.

.... Să fie adevărat, după cum zice la carte
că'n dicționarul nowegian nu este introdusă
noțiunea de sat?

Și iată că-ți stă mintea'n loc, și-ți vine
să te crucești, cum se-au învins oamenii
ăstia granitul infinit, lăstruind căi
ferate și sosele, într'o regiune unde 1 km.
de cale ferată costă, în banii noștri,
aproximativ, 500 milioane lei.

Minunile invă vor fi mai mari la nord,
în inima nowegiei. Așa ne-a învățat slova
din carte; așa o presimțim noi, aici, în

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

vigoare, ne sugerează convingerea că și Nordul poate fi o stațiune climaterică de prima clasă.

Pe alocurea avem ocazia să admirăm câte-o familie întreagă: tatăl, mama și feciori, blonzi, începând cu primul, și terminând cu ultima odraslă.

Casele, clădite exclusiv din lemn, n'au decât fundamentul de piatră. Aceasta ne miră oarecum, fiindcă am văzut deocamdată mai multă rocă decât pădure. Chestionez șoferul lângă care m'am așezat, și care știe engleza, ca mai toți norvegienii. Răspunsul e simplu: lemnul e mai ieftin și se află în abundență, mai ales în părțile de est, în inima țării. Mă interesez în privința semănăturilor. Lămurile de porumb sau grâu sunt o raritate, se cultivă mai mult în

Telemark. În schimb cartoful și specla de zahăr sunt cu mult mai răspândite.

Într'adevăr, observația îmi este confirmată pe deplin, nici mai departe, unde întâlnim cartofi și ridichi ---- norvegieni de sigur. Totul e norvegian aici, chiar dacă ar fi întocmai cu produsele cu care suntem obișnuiți. Chiar câinii, porcii, sau vacile băltate se vedea în trecut, poartă pe ele specificul norvegian. Au mai vorbesc de cai, care se aseamănă mai mult cu caii noștri de munte, și au o coamă extraordinar de lungă.

Se'nourează. Ceul, care până mai adineaori era atât de senin, se posomăște.

Ne apropiem de Bergen, iar cartea de geografie ne'nvată că din 367 zile, la Bergen plouă regulat timp de 360. Dece să facă tocmai ziua de 7 August 1937, excepție?

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

37

A și' nceput să plouă. O ploaie mărunță și rece, de care însă prea puțin ne sinchizim, întrucât avem o mașină (un „droșje”, cum îi zice în limba țării) închisă. Alții, s'au cam frăjit.....

Când ajungem pe o colină în dreptul Bergenului, timpul se înseninează brusc pentru câteva clipe, poate tocmai de aceea ca să putem vedea orașul în deplina sa claritate de expresii.

Ce tablou neasemuit de frumos! Muntii fumegă; orașul se întinde la poalele lor, învăluit într-o ceață mistică. În depărtare se vede portul și oceanul. Insolitele diu zăre completează armonia.

Long timp avem acest tablou în fața. Soseaua coboară într-o serpentină majestuoasă. Într'un târziu, intrăm în oraș. Un tur de

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

orientare, așa cum îl facem cu mașina, e mai mult decât insuficient ca să putem cunoaște Bergenul. De aceea, hotărârea ne este nestăruită. Hotărârea noastră, a mea și încă a doi elvețieni ce i-am cunoscut pe drum și cu care m'am și împrietinit? vom merge să vizităm orașul „zu Fuss”.

Cu toată ploaia care reîncepe cu mai multă vigoare, ne luăm pardesiile și plecăm.

Unde? Nu știm nici noi. O luăm, așa, dealungul cheurilor, până ce dăm de o piață mare pe unde am mai trecut nu de mult.

Aici e specificul orașului și al portului. Degustori flegmatici (desigur fiindcă 's norvegieni), produse originale, pește de diverse forme și mărimi. Stalele cu produse pescărești atrag cei mai mulți cumpărători. Și e natural să fie așa: dacă pentru 37 lei (o

coroană / cașeti 30 scrimbii ---

Fructele în schimb, sunt foarte scumpe.
Deși sezonul căpsunelor e în vârf în Norvegia,
 $\frac{1}{2}$ de kilogram costă cam 20 lei de ai noștri.
Nici smetana nu e mai ieftină: 37 lei Klg.

Plecăm mai departe, spre Teatrul Național, o
clădire somptuoasă, fără multe pretentii, însă
încadrat într'un minumat parc de arbori
și flori. În partea dinspre fațadă, statuia
marelui Henrik Ibsen.

De la teatru, o luăm prin oraș. Străzi
largi, curate, și foarte bine îngrijite. Bergen e
un oraș apusean de mână întâia, nici
vorba. Atât că toate clădirile sunt din
lemn; oricâtă silință n'am depune noi,
n'o să găsim una din piatră.

Vitrinele sunt amenajate estetic, și știu
să atragă.

În fața unui magazin de ilustrate ne oprim.
Sunt vederi foarte frumoase, și apoi se cuvine
să trimitem și câteva cărți postale în țară.
Rise deci un dolar, pentru ca să-mi dea
timbre și 5 ilustrate. Auzind și eu din alte părți
de cinstea proverbială a norvegienilor, iau
cu mine cele cumpărate, și restul, și plec
fără să mai verific ce mi s-a dat.

Când înșă, după un cartier sau două,
îmi fac socoteala stupor! Trăierit cu
1 coroană și $\frac{3}{4}$: 60 lei.

Iată deci o primă decepție. Am fost înșă
pe deplin satisfăcut, mai târziu, când am
aflat dela cineva că negustorii din
magazinul cu pricina nu erau norvegieni,
ci ... evrei.

Ne strecurăm în spre port, întrucât e ora
1 p.m. iar noi plecăm la 2 spre alte țărâni.

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

41

Flotant, Bergenul va rămâne o enigmă
pentru noi. Putinul timp ce l-am avut
la dispoziție pentru vizitarea lui, e mult prea
puțin suficient ca să-l fi putut cunoaște.

La ora 2 fix, două semnale de-odată:
sirena care anunță plecarea, și trompeta
care ne poartă la masă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

7 August 1937.

Răboj.

Si așa, am plecat.

Când ies pe punte, orașul se schitează încă slab spre SE; doar stâncile mai au contururi desluse sub ultimele valuri ale ploii care încetează brusc.

Soarele reușește să borie perdeana de nori, și începe să-și împartă din belșug razele drăgăstoase.

Până pe la orele 6 p.m., răsăritul ne însoțește mereu, apoi malurile se depărtează, iar „Monte Rosa” înfruntă cu neșăsură valurile descăturate ale Atlanticului.

..... Si atunci mă simt părăsit, singur. Până acum mi-a tinut de urât Norvegia,

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

43

ademenitoare cum numai pământul poate
fi ademenitor, când te stii legat cu marea
pe 3 săptămâni.

Marea nu mai stie să distreze, ca altădată.
Ea e lăculă și posomorâtă. Ursoa ca și mine,
acum, ea n'are nevoie să și dăruiască nimănui
prietenia. Ea e singură, marea. Și eu sunt
singur. Fiecare cu dorurile lui.

În bar e mai bine. Este lume, deși
lume străină. Ba nu! Lile cunoscuti: germani,
englezi, cu care am făcut cunoștință în
tren. Câteva partide de șah sau xable
nu strică, mai ales că între timp fac și
cunoștința unei neamtoare, destul de
simpatice.

Văd că s'a împrietinit cu mine dela'nceput;
mă urmează pe punte când mă duc să
văd iarăși Norvegia, care a reapărut la

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

44

orizont. Ne' ntelegem în engleză:

- Do you like the sea?

- Of ^{course} , very much. I'm indeed fond of it...

Teme banale de conversație. Mă'nteresez cum o cheamă, de unde e.

- My name is Margot Heinicke. I live in Potsdam with my father...

--- Și începe să-ni vorbească despre ocupațiile ei, despre Germania, despre dragoste. E o fire veselă și expansivă.

E și dânsa o pasionată de călătorii, și o fanatică admiratoare a naturii.

--- Soarele a apus astăzi la orele 9 și un sfert ... mergem doar în spre nord, către soarele de miez de noapte. Lumina crepusculară se prelungește mult, până pe la orele 11 din noapte.

Către miezul nopții, mă trezesc iar singur

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

45

pe drumetă. Îmi place mult singurătatea,
aducătoare de tristețe și nefericire.

Nimic nu e mai mângâietor decât
decat lacrimile calde ale desnădejzii, când
orice furtună interioară se potolește tainic,
cu pesemarea ce-o poate aduce doar
imposibila realizare a unor visuri.

Flasul cernit din juru-mi se complăce
cu sufletul meu: e o anihilare atât de
cândată a eului!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

8 August 1937.

Romsdalfiordul.

... O dimineață frumoasă de vară ; o dimineață cu soare mult și cer albastru. Un decor minunat pentru tabloul ce se desfășoară înaintea noastră. Suntem ancorati în mijlocul unui fiord de o măreție de nespus, Romsdalfiordul.

Impresia ce o încerc de îndată ce mă găsesc sus pe punte, de unde pot admira nestingherit împrejurimile, e atât de neașteptată, încât nu-mi pot reține o exclamație :

- Acesta e fiordul !

Fiordul Norvegiei ---- O! slova nu l-a descris niciodată în deplina sa frumusețe, tablourile nu l-au pictat în grația sa nădărnice. Iată unde și-a modelat Creatorul cele mai perfecte

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

47

sculpturi! Aici, în inima Norvegiei ----- Nici Coasta
de Azur a Franței, nici Vezuviul Italiei, și nici
mărețul munte Athos nu sunt ideale, în com-
parație cu grandioarea ce mi-a fost dată s'o
văd astăzi. Nu! Patriarhalul și necunoscutul fiord
al Romsdal-ului detine vârful piramidei! Aici
natura își cântă cel mai frumos cântec al ei,
ce l-am auzit vreodată: cântecul fiordului dela
Fjordalnes. E înbietoare melodia, plină de
chemări străni.

--- Iar totul mi se leagă de un pescăruș
alb, care se urcă sus, tot mai sus, spre soare-
răsare.

Fanfara bordului intonează un mars în
fernal: coborîrea. Avem de efectuat o excursie
de vre-o 60 km. cu trenul până la Bjørli
și înapoi. Douăzeci o să ne ducă printr'un
district din cele mai pitorești în Norvegia.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Întreacă sunt în primul grup de excursioniști, debarc imediat. Neamtoaipa de eric e și ea în prima serie.

- Miss Margot ----

- Oh, yes! Mister Leon ---- We go together? I'm very glad.

Linirea vaporului ne-a și adus la cheiul micii înșchebări de locuințe cărora îi place să se numească localitatea Andalsnes. Trenul ne așteaptă.

- Fertig?

- Jawohl!

O scurtă comandă în neant, și plecăm.

.....Și deși e atâta liniște în cuprinsurile firii, totuși nu ce nedeschisă iubie la mișcare, la energie. Trenul sintetizează totul: el e viața în mijlocul acestei singurătăți divine și înfricoșătoare. Când ne punem în mers, îi

uzim flueratul nostalgic, al cărui eon
fătomde până'n. inima munților albaștri,
cu coamele acoperite de zăpadă.

Soarele ne călăuzește cu privirea de după
munte: zăile s'au împușurat toate deodată.
Un râuleț de munte, Ronul, ne'usotește și
el în adâncuri. Iar munții, munții care strâng
ca ntr'un clește, ne'nfundă prin cele mai
minunate ținuturi ce ni-a fost dat să străbat.

Defileul îngust prin care ne strecurăm,
cascadele nemărate, vegetația ciudată, plă-
mădită în culori deschise și vii, munții ma-
jestuoși ce se'nalță nepăsători pe de lături, îți
excită imaginația și buna de simț. es-
tetic pe care tot natura ți-a infiltrat-o,
altădată.

..... Un noras alb ca zăpada s'a așezat
capricios de un colț de munte, dându-ți

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

50

impresia unui vulcan ce fumează; în fundul
văii munții s-au unit, făcând ca n'o să
ne dea voie să mai înaintăm. Nu! omul a
înving! A fierăstruit muntele de granit, și
și-a deschis drum liber. A încercat să-i
strice, poate, și farmecul, și poezia, dar aici
n'a reușit. Muntele Romsdalshorn sau confrății
săi Trolltindene și Dronningeu, tot sălbatici
au rămas.

Iar linia de cale ferată serpentează mereu,
dă buza, nepăsătoare, peste prăpăstii, clădind
poduri de oțel, se înplântă în inima mun-
ților bătrâni, durând tuneluri de kilometri.

Marstein o gară mică, în singurătatea
aceasta mărească a munților; ne reține o
clipă, apoi potile dela vapoare își reîncep
ritmul agonizant, umplând văile de
vieată și veselie.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Iei o cădere de apă, dincolo un ghetar etern,
dincoace un cucubeu format din resfrângerea
razelor soarelui în apa pulverizată a unui
torrent în miniatură care a îndrăznit să-și
arunce apele în fundul văii, dela o în-
ălțime de 1000 metri.

O cotitură năprasnică pe lângă niște
blocuri de granit.... un tăcânit sacadat și
strident, produs de lovirea roților cu între-
tăierea șinelor dela calea ferată.

Bjorli nu mai poate fi departe, după in-
dicațiile hărților ce ne-au fost puse la dis-
poziție în fiecare compartiment.

Am oprit pe neașteptate, în câmp deschis,
în fața unei ferme: Bjorli, ultima stațiune,
de unde o să luăm zurrick. Calea ferată,
neniioasă, ținește mai departe, în spre
Dombås și Oslo, pierzându-se în zare.

În gară suntem întâmpinați de o mulțime de fete tinere, toate îmbrăcate în costum național. Un port frumos, asemănându-se cu al nostru. (De altfel toate broderiile și cusăturile norvegiene se aseamănă cu cele românești). Iată deci încă un război crestat în favoarea poporului norvegian în aprecierile mele.

-- Și dacă fetele's atât de drăgute, se poate să nu bem un pahar cu bere, în tovărășia lor, la restaurantul garii?

Întințitakea însă ne e de scurtă durată. locomotiva trenului se trebuie să ne readucă la vapor, fluieră neliniștitor peste cuprinsuri.

Întoarcerea e tot atât de fermecătoare ca și venirea. Și deși vedem pentru a 2-a oară a-celeasi xablowi, senzația frumosului persistă mereu. Iar când, la 1 p.m., ne urcăm din nou.

pe vapor, am vrea ca peisagiile minunate
ce-am admirat, să se repete încă de multe,
multe ori.

Așa ți se infiltrază Norvegia în suflet; atât
de deosebită de alte țări, ea are ceva nelă-
murit în ființa ei, o trăsătură aparte care
fascinează dintru'nceput. Chemarea ei, chemarea
Nordului.

Toți munții din jur, toate văile, și'mpreună
cu ele fiordul, șoptesc la infinit: Norge, Norge
(Norvegia). Vor să te deprindă cu această
idee: nouă, ciudată, bizară.

"Monte Rosa", care s'a desprins deja din
locul ei de ancorare și se îndreaptă în spre
Atlantic, plutește încet și liniștit: nici
ea nu vrea să tulbure ecoul șoptit de
mii de guri necunoscute.

Puțin îi pasă ei de ademenitoarele

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

54

chemări ale Romsdalfjordului.
„Monte Rosa” are doar program precis: la
ora 7 seara trebuie să fie la Molde. Așa spune
comanda iar comanda funcționează ab-
solut matematiceste.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

55

8 August 1937.

Molde.

Călătoria până la Molde n'a ținut mult. O ușoară deplasare pe valurile Atlanticului, și apoi o revenire imediată în matca uscatului, - toată operația nedurând 4 ore - și aceasta a fost suficient ca să atingem localitatea de destinație.

Ceea ce ne-a surprins dela'nceput, a fost lipsa de așezări omenești. Câteva căsuțe, semănate în dosul cheiului, mai puțin chiar decât la Åndalsnes.

Cu toate acestea, debarcaderul e' interesat de lume. Tot orașelul a venit să ne vadă, tineri și bătrâni. Și deși vremea s'a schimbat rău de tot, întrucât s'a stărnit o bucurie

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

56

de ploaie amestecată cu un vânt rece, nimeni
nu se gândește să-și părăsească locul ocupat.
Cinstite firi, norvegieni.

Noi,ăștia de pe vapor, așteptăm o limpezire
a situației. De-abia pe la orele 9, când
 vremea promise să se îmbune, coborâm pe uscat.

Câteva străzi, o piață, o biserică în stil
gotic. În mijlocul orașelului, un torent ce
vine dinspre munte, își aruncă apele în
golf.

Ne farmecă dela'nceput curățenia exemplară
ce domnește pretutindeni. Pe de altă parte,
prezența străzilor asfaltate, într-o localitate
atât de infernă ca Molde, ne surprinde peste
măsură.

Fiecare clădire - să-i picem mai corect
vilă - e'ngrădită de o'ntreagă grădină de
flori: acante, dalii, măgărice. Mai ales

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

măgărice. Floarea aceasta suavă nu se sfiește să-și arate tocmăi aici, în inima Norvegiei, cele mai frumoase nuanțe ale sale. E suficientă o tulpină dintre acestea, ca să-și arăte ca un șarpe, toate mlăditele dealungul zidurilor, astupând deseori și ferestrele.

De abia acum încep să mă deprind cu noțiunile cunoscute pe care Norvegia le repetă la infinit, atât de variat și straniu.

Retiro-Park e un fel de amalgram al celor văzute până acum, o sinteză de estetism natural. Aceasta e Norvegia, Norvegia care a știut să-și creeze o floră artificială, ce-i aparține în exclusivitate.

Un alt parc, situat în partea de nord a orașului, ne îndreaptă spre biserica perimată în partea locului prin icoanele lui Axel Ender, unul din cei mai celebri

pictori norvegieni.

Un lucru cel-l peșetăm cu toții e că au întârziat la dansurile naționale ce s'au desfășurat sub cerul liber o jumătate de oră în urmă, în parc. În schimb, mărețul tablou ce se desfășoară înaintea ochilor nimiti, din vârful dealului L. -- ne răsplătește desamăgirea.

- Se întunecă puțin câte puțin. Nouri negri, apăsători, se fugăresc pe firmament. Chorde, și fiordul ce-i aparține, se complac într-o tăcere și într-o singurătate înspăimântătoare. În parc, formele nedistincte ale câtorva insule mohorâte, întristează și mai mult tabloul. Și atunci, fantazia se pune pe lucru. E liberă, netoată și nestingherită de prepența zilei, a luminii. Noaptea a descătușat-o de orice robie.

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

59

Sezura care se prelinge ca o chimera din
fiind de răi, învâluie tot cuprinsul
într-o atmosferă de basm.

Iar sufletul, sufletul meu a plecat
de mult să pătăcească în neștiere prin
noapte. Noaptea, fiordul, tristetea și desnadejdea
sunt singurii săi prieteni... Fiindcă sufletul
meu e singur.

---El n'are pe nimeni în lume.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

60

9 August 1937.

Botezul cercului polar.

$65^{\circ}37'40''$ latitudine nordică și $12^{\circ}25'2''$ longitudine estică au fost anunțate, astăzi, oficial, prin microfon, la orele 8 dimineața. Va să zică, după masă, o să trecem cercul polar de nord, la $66^{\circ}33'$, spre a intra în regiunile hiperboreene.

"Monte Rosa" a ieșit de astă noapte încă din fiordul dela Molde. Și-a ridicat ancora la 1 noaptea, pentru că peste câțeva ceasuri să plutească în ocean deschis.

Spre orele 2 p.m., sirena începe să fluere: suntem în apropiere de cercul polar; iar întrucât acesta este un eveniment ma-

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

61

pinăresc, trebuie să serbat într'un anumit fel.

- Ați auzit de Polartaupe? Sau, mai pe românește, de Gotezul cercului polar? Dacă nu, ascultați-l de la mine, care am asistat la ceremonie ---- ca spectator, bineînțeles.

..... Cum spuneam mai sus, sirena flueră. Flueră asurzitor. Toată lumea e în mișcare. Mai ales nemții, tradiționaliști ai practice- lor marinărești, se mișcă neastâmpărați încoace și încolo de parcă i-ar fi lovit damblaua. Chiar echipajul vasului e în mișcare. Clopotul cărnei bate orelă două. Două lovituri profunde, minore.

- Noch fünf Minuten! Noch fünf Minuten! țipă înfrigurat o nemțoaică de lângă mine. Alta îi răspunde neliniștit: nu vier.

---- Mănăcă ca de un instinct, toată lumea s'a adunat la prova. Acolo o să fie ce-o

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

să fie: cheia misterului. Se poate să mă împotrivesc și să nu merg și eu?

În mijlocul vălmășagului de oameni, s'a amenajat o platformă, unde stau nemiscate, câteva scaune.

Orele 2 și 5 minute: trecem cercul polar! O ușă secretă, dedesubtul platformei, se deschide: un bătrân gârbovit de ani, cu o barbă fantastică, sprijinit de o furcă cu 3 colți: Neptun, zeul mărilor. Îi urmează soția, o sirenă improvizată dintr'un marinăr care a uitat să-și radă mustățile.

Apoi curtea, sfetnici și oșteni, înarmați fiecare cu câte-o căldare cu apă.

Când Neptun își ocupă locul pe scaunul din mijloc, iar suita e gata și dânsa, un sfetnic tot atât de bătrân ca și stăpânul său, pronunță grav, cu o voce

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

63

mormântală; în nemfeste:

--- Meine Damen und Herren,

Polartaupe beginnt schon. Wer will eine Diplome
empfangen, muss ^{sich} an dem Throne des Königs
selbst vorstellen -- Bitte --

--- O domnișoară îmbrăcată „lăgere”, mo-
dernistă, nici vorbă, și aparținând desigur
vremii „Asociații sportive feministe”, se prezintă
cu Doamnă tenuechi în fața atotputernicului
Neptun. Acesta își ridică tridentul în sus,
aprobativ Urnuarea e că o găleată a unui
curtean e golită pe spinarea sărmanei fete.

Consternarea și revolta mea sunt însă pe
de-a întregul injuste. Udată ca un pepene,
mamfoaica zâmbește de plăcere. Credeti că nu
se aștepta la asta? Răsplata e ritel mai
departe: o diplomă frumoasă colorată, care
adevereste că a primit botezul nordului.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

64

Bizareria ne stă însă aici. Doamne păzește!
Câteva clipe numai, și o să vedeți. După ce
au fost botezate o multime de persoane
tinere, cărora, de! puteam spune că li se iartă
bazaconiile, iată că estrada se populează de
un alt soi de oameni: soacrele vapoanelor.
Babe respectabile, scăpătate de multă vreme....
nu-și pot refuza deliciul botezului. E o plă-
cere să le vezi chicotind sub duoul rece,
dornice să primească cât mai curând dip-
lomele eliberatoare.

Și'n timp ce ghuma se îngroașe, luând pro-
porții fantastice, iar entuziasmul nentilor astia
cindați crește dintr'o clipă într'alta, noi
Românii, ne mulțumim să facem "stanga în-
prejur", scărpînându-ne, moldovenește, pe după
ureche.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

65

29 August 1937.

Spre Nord, mereu spre Nord.

Mentalitatea germană ne-a cam pus
serios pe gânduri astăzi. Numai seara,
când îi vedem pe nemții noștri redeveniți
flegmatici și serioși, după cum ni
i-am închipuit întotdeauna, gluma ex-
centrică se după amiază a început să
se steargă din amintirea noastră, semă-
nând a o legendă pe care mai curând
am visat-o decât am văzut-o adevărat.

Consultată în această privință, miss
Margot Heinicke îmi spune ea multe și
mărunte ---- Boterul equatorului e nitel
mai grozav. Și multe altele.

Dra Heinicke e o romantică, sau vrea să

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

66

fie, n-o prea înțeleg. Îmi vorbește de mare, de dragoste, mai ales de dragoste. N'a iubit în viața ei, deși e o sentimentală cum rar găsești. În ultimul timp simpatizează cu elvețian de pe bord. Schimb subiectul:

- Ai fost în România vreodată, miss Margot?

- Nu, niciodată. Și ce e mai rău din partea mea, e că știu numai că există în Europa o țară cu acest nume.

- Cum? N'ai auzit nici de frumusețea munților sau a câmpiilor din România? Nu ți s'a vorbit niciodată despre bogățiile imense ale țării noastre?

- Nu, niciodată.

- Sunt sigur însă că ai vizitat alte țări.

- Da, foarte multe: Bulgaria, Grecia, Turcia, Franța, Italia, Elveția...

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

- Numai România me -----
--- Si'ncep eu atunci să-i vorbesc despre patrie.
Ca o izbucnire lăuntrică, închisoarea dorurilor
mele și-a găsit o poartă de scăpare. Miss
Margot mă ascultă, profund nădăjduită de
cîndă țenia glasului meu. Îi vorbesc în en-
glezește, mă încerc în fraze greoaie, dar ulă-
dierea vocii ea mi-a prins-o.

--- Si stăm așa, față 'n față, pe balustradă,
în tăcerea nopții care se coboară peste
cuprinsuri, vestindu-și încă de mult o fărâșă
nefârșită de ceață, eu-român și ea - nemțoaică -,
eu, ducând-o cu gândul în patria mea
tănuță și frumoasă, ea, fîcă a unei țări
care muncește din greu, lăsându-se mînată
de nostalgia mea, și' mîbatată par'că de
cuvintele mele.

La mijlocul unei fraze mă opresc. O

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

68

amintire ciudată a pus stăpânire pe
gândul, pe sufletul meu. Instinctiv, ochii
mi s'au îndreptat în spre soare-păsare.

- O! vorbește! continuă, te rog! mi se adresează
neutroaica.

- Nu pot, miss Margot. Vei, colo în zare,
departe departe de tot ...? Peste mări și
peste țări? ... Acolo e România.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

69

9-10 August 1937.

O noapte la poartă.

O ceață compactă a înbrățișat se mult pământ și mare. Și perdeaua se îngroașe, se îngroașe mereu, cu cât înaintăm mai mult în spre nord și în spre miezul nopții.

’E un fel de semi-întineric atmosfera difuză ce ne înconjoară, o luptă mistică a întinericului cu crepusculul. Suntem într-o regiune unde lumina acestuia se prelungește, tulbure, până pe la orele două din noapte. Poimăne, când vom atinge capul Nord, vom fi martorii unei zile ce ține aproape 24 ore.

Iată o sumară privire asupra localităților

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

și datelor când avem „nopti albe” în deplinul
înțeles al cuvântului:

Tromsø 20 Maiu - 23 Iulie

Hammerfest 16 Maiu - 27 Iulie

Capul Nord 14 Maiu - 30 Iulie

Bären Inseln 2 Maiu - 10 August

Eisfjord (Svalbard) 21 Aprilie - 23 August

Negura e singura care pledează acum în
favorarea întunericului, făcând lucrurile atât de
indistincte.

Sirena vaporului nostru - cum se cuvine în
cazuri de ceață - fluieră din 3 în trei minute,
ca semnal de precauție pentru alte vase care
i-ar putea veni împotriva.

Sunt orele 12 din noapte. Clopotul cămă-
măciului bate sinistru de 12 ori. Când ultima
lovitură își pierde în noapte ecoul prelung
ca un vaiet, ărgit ca dintr'un vis cîndat,

imi dau seama că sunt singur. Său nimeni
lângă mine.

În atmosfera din jurul meu e ceva
neliniștitor, o amenințare, poate o răsbunare.
Iar răsbunarea naturii e îngrozitoare, eu o
știu bine.

În cabina mea e mult zgomot de mașini,
dar acolo este linie. Linie multă. O întreagă
societate, deși neînțeleasă.

M'am sculat la orele 3. O durere de cap
teribilă, la care se adaugă o amețelă neo-
biomită, mă face să sar din pat și să ies
la aer curat, pe punte.

Da, spie marea mea pusine, sufăr de
răul de mare, deși vaporul nu se clatină
decât puțin. Valurile monstruoase ce se
ridică înălță de toate părțile „M. Rosei”,

Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

72

lucrează mai mult asupra imaginației, nelăsându-te în pace până ce nu-ți vei plăti tributul datorat pestilor. După ce mi-l plătești, conștiincios, pleci la lucru. Apa se frământă într'un clocot teribil, revărsându-și toată mânia asupra vaporului nostru, care începe să-și scada dimensiunile în fața furtunii, la acelea ale unei coji de nucă.

Vântul se întărește mereu; Monte Rosa face salturi nepermise în răstimpuri. Iată cel mai psihologic tablou din existența omenească: lucrul mărginit în luptă cu infinitul: vaporul nostru și oceanul.

Iar sufletul omenească, nu e și el un ocean, în care un sentiment sau o idee reauă să se realizeze nimeni n-are, și scăpând din fața tuturor furtunilor interioare o să ajungă la un liman? Dumbrea mea interioară a

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

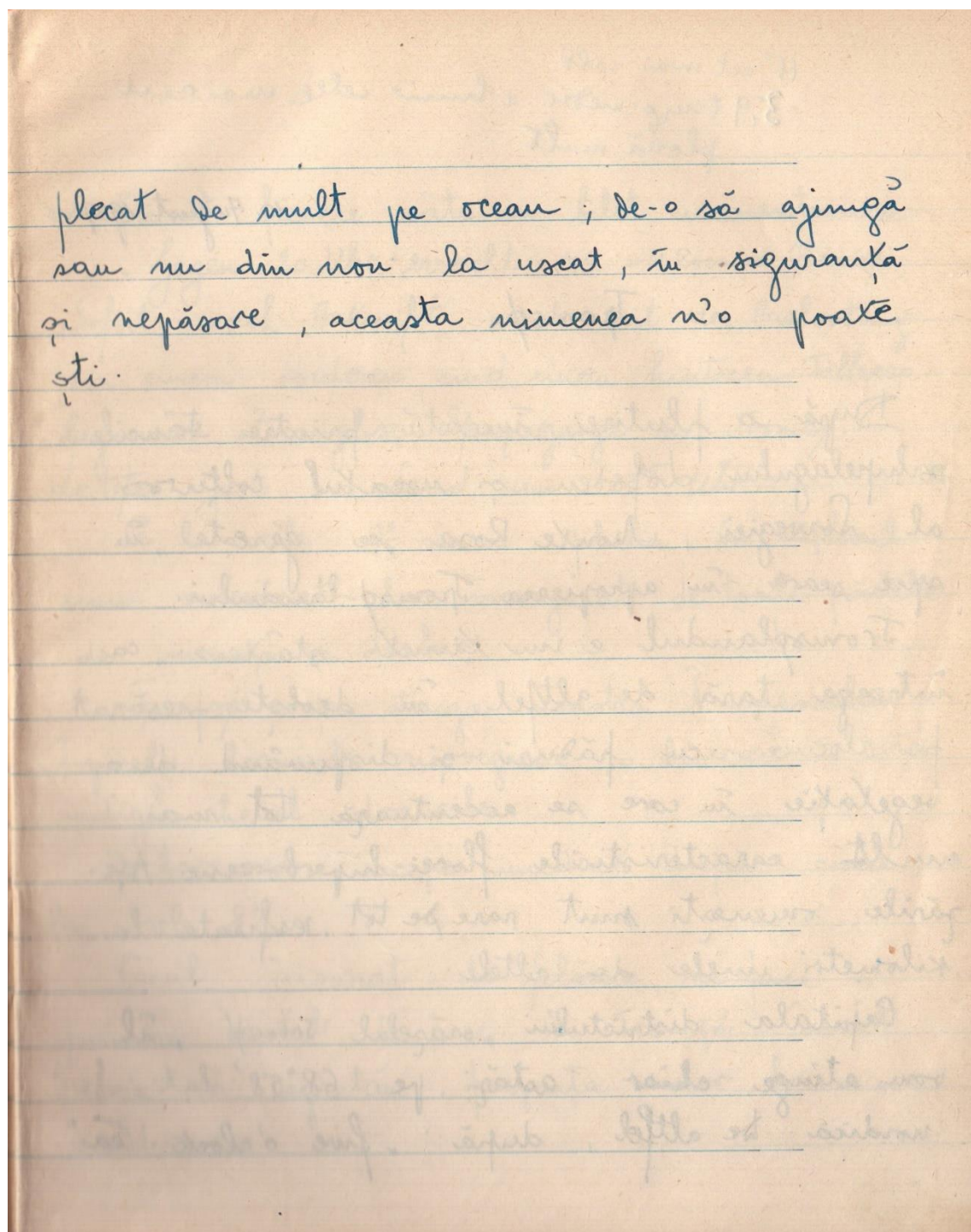
Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

73

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

11° cel mai cald
-3,9 temp. medie a lunii celei mai reci
ploaie mult

10 August 1937.

Tromsø.

După o plutare înceată printre stâncile arhipelagului Lofoten și uscatul colturos al Norvegiei, Monte Rosa se găsește, în spre seară, în apropierea Tromsø-landului.

Tromsølandul e un ținut stâncos, ca întreaga țară de altfel, în deobște presărat pe alocuri cu păduri și dispunând de o vegetație în care se accentuează tot mai mult caracteristicile florei hiperboreene. Așezările omenești sunt rare pe tot, respirate la kilometri unele de altele.

Capitala districtului, orașul Tromsø, îl vom atinge chiar astăzi, pe 68°58' lat. nordică de altfel, după „five o'clock tea”

am primit fiecare câte-un bilet cu mențiunea:
„Gegen 20 Uhr. erreicht MS. »M. Rosa« Tromsø.
Sofort nach Ankunft wird mit der Ausbootung
von einem vorderen und einem hinteren Fallreep
begonnen. Zwanglose Spaziergänge in Tromsø.
Letztes Boot von Land um 23⁴⁵ Uhr.”

Pe la orele 7 $\frac{1}{2}$ seara, plutim în mijlocul
marii adevărat lac, înconjurat de toate părțile
de munți și dealuri.

Tromsø e pe stânga noastră. Îi deosebim
tipicele locuințe norvegiene, o biserică în stil
indigen, cheiul, docurile.

Debarcarea începe imediat după cină,
la orele 8 $\frac{1}{2}$.

Corul înmormântat, de flori, ne face o
primire destul de rece în Tromsø, încât
trebuie să regretăm prezența unor haine mai
calduroase.

Îndată ce iesim din port în oraș, dăm peste un trib de Laponi. Sunt cele mai ciudate ființe ce-am întâlnit. Atât costumele lor originale, cusute din piețe diferite colorate, cât și tipul lor, mongol ca înfățișare, ne dau o părere bizară despre acest neam de oameni ce joacă rolul de țigani sedentari ai Norvegiei.

Tromsø e o localitate tot atât de drăgută ca și Molde. Căruțenia exemplară se îmbină cu gustul estetic al gospodarului băstinaș, astfel încât armonia de culori și aspecte te impresionează și mai mult ca la Molde, când te gândești că te afli într-o regiune atât de nordică.

În străzii, aceleași negustorese cum am mai întâlnit și în celelalte părți, fete de 17-20 ani. Trăsătura de căpetenie a orașului Tromsø, e, desigur, frumusețea feminină.

Sunt blonde toate, negustoresele, și simpatice
cum rar se întâmplă. Pe lângă aceste calități,
sunt și foarte comunicative, deși trăiesc la
Nord. Una din ele - o cheamă Signe Teige -,
s-a și angajat într-o convorbire în neînțelegere
cu prietenul meu român, d. dr. A.... Întrucât
discuția e destul de anevoioasă din cauza
necunoașterii limbii, încerc în engleză:

- Domnișoara vorbește englezeste?

- O, da, desigur.

- Cum? vorbiți mai curând engleza decât
germana?

- Fără îndoială. Germana o facem la
școală mai puțin decât engleza. Și - apoi, mie,
personal, îmi place mai bine.

Se înțelegem de nația căreia aparținem, de
unde venim, și care ne este destinația.

Iu fine, încep și eu cu întrebările:

- Domnișoară, cum trăiti în infundătura
aceasta atât de singuratecă și atât de
îndepărtată de ochii lumii? Și apoi, frigul nu
vă determină să plecați la sud?

- Suntem neam de pescari. Singurătatea nu
ne înspăimântă. Principalul e să avem marea
lângă noi. Cât privește frigul, el nu se
încumetă să se facă simțit decât iarna. Vara -
cu excepția acestei săptămâni ploioase - avem
o temperatură foarte ridicată care se urcă
până la $+25^{\circ}\text{C}$.

- Plus douăzeci și cinci de grade! Strip eu. Imposibil!
Costumele de baie din vitrina alăturată
mă confirmă însă pe deplin spuselor nor-
vegienei. O pop pe d-ra Signe să-mi arate
orașul. Încercarea că și poate oferi serviciul
măi strein - cum se întâmplă cu toți norvegienii
ăștia simpatici - mă conduce spre piața

Amundsen, unde, spune dansa, e centrul oraşului.

În mijlocul pieţii, statuia mare a exploratorului polar. Tromsø i-a servit de punct de plecare. Dansa tot pe-aici a trecut.

Între într'un magazin cu produse polare: vulpi argintii, blănuri de urşi albi, colţi de balenă, piei de focă, coarne de ren, etc.

Eftinătatea produselor de soiul acesta surprinde:

1 vulpe argintie = 250-300 coroane norvegiene. (7500-9000 lei).

o blană de urs alb = 250-350 " " (7500-10500 lei)

Parcul Tromsø-ului mi-l arată ceva mai departe.

Începe să plouă, noi însă ne continuăm plimbarea, reşi personal sunt nevoit să mă scribesc în paltonul meu subţire de vară.

Sunt, vezi, 10, şi e lumină completă afară.

- Bude, cum faceti dragoste do., norvegienii,
acum când n'aveți nici măcar luna pe
boltă?

- Ne-o'nchipuim ca existând în locul soarelui....
În schimb iarna, o avem mereu pe boltă. Și apoi mai
e și aurora boreală...

Iată că avem deci și un subiect de discuție.
Un pomon și o norvegiană s'au apucat să vor-
bească despre dragoste, când un vapor german
trebuie să-i separe pentru totdeauna după
câteva clipe.

Horoc că frumoasa fiică a norvegiei face mă-
turizarea că e logodită --- altfel, cine știe ce se
putea întâmpla....

Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

81

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Thirty Volumes

Totalling 31,802 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake*
line-numbered, at

<http://editura.mttlc.ro/>,

<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Holograph list
of the
40 languages
used by James
Joyce
in writing
*Finnegans
Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018